

MATERIA MEDICA

Materia medica je zbierka opisov všetkých homeopatických liekov – hovorí o tom, ako každý liek pôsobí, aké pocity, správanie či telesné prejavy spôsobuje, a teda komu by mohol pomôcť v čase choroby

Obsah

ACONITUM NAPELLUS.....	2
ANTIMONIUM TARTARICUM.....	3
ARNICA MONTANA.....	4
ARSENICUM ALBUM.....	6
BELLADONNA.....	7
BRYONIA ALBA.....	9
EUPATORIUM PERFOLIATUM.....	10
GELSEMIUM SEMPERVIRENS.....	11
CHAMOMILLA.....	12
IPECACUANHA / IPECA.....	14
KALI BICHROMICUM.....	15
LACHESIS.....	16
LYCOPodium.....	17
MERCURIUS SOLUBILIS.....	18
NUX VOMICA.....	20
PHOSPHORUS.....	21
PULSATILLA.....	22
RHUS TOXICODENDRON.....	24
SULPHUR.....	26
VERATRUM ALBUM.....	28

Vysvetlivky:

Kľúčový symptóm (keynote KN) – symptóm, ktorý je pre daný liek najcharakteristickejší. Najprv hľadáme u nášho chorého symptómy, ktoré sú veľmi intenzívne, alebo vzhľadom k diagnóze zvláštne či neobvyklé a následne hľadáme liek, pre ktorý sú tieto symptómy kľúčové.

Diferenciálna diagnostika (DD) – porovnávanie 2 liekov, v čom sa odlišujú.

ACONITUM NAPELLUS

acon.

Aconitum vie byť užitočný v prípade **náhlych a prudkých** akútnych zápalových ochorení, obzvlášť, ak príde po vystavení sa **studenému suchému** vetru. Celý deň dieťaťu nič nebolo a večer má zrazu 39°C. Chorý je výrazne vyčerpaný a nepokojný. Má veľké obavy o svoje zdravie, čo môžeme pozorovať aj u detí. Tie budú vydesené, vystrašené, že umierajú tu a teraz. Je ťažké ich upokojiť. Ležia nepokojne, nariekajú od bolesti a majú smäd na studenú vodu.

KNs: - **ťažkosti príde NÁHLE v priebehu pár hodín a s veľkou intenzitou**
- **prekrvenie v mieste zápalu**
- **neklud a úzkosť o zdravie, môže byť až strach a vydesenie z blížiacej sa smrti**
- **spúšťačom môže byť studený suchý vietor, klimatizácia alebo výrazný šok/ úľak**

HORÚČKA:

- príde náhle a stúpa rýchlo na vysoké hodnoty (39-40°C)
- kontinuálna horúčka – drží sa na rovnako vysokej hodnote deň a noc, nekolíše
- často jej predchádza zimnica
- prekrvenie tváre, často je len jedno líce červené a druhé bledé (aj Cham.)
- celé telo je horúce vrátane dlaní a chodidiel
- smäd na studenú vodu
- výrazné potenie
- veľký fyzický neklud a úzkosť o zdravie, deti sú vystrašené, čo s nimi bude, cítia sa ohrozené

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- náhly nástup

KAŠEĽ, BRONCHITÍDA:

- suchý štekavý kašeľ po vystavení sa suchému chladu
- kašeľ s horúčkou, ktorá spĺňa horeuvedené charakteristiky
- môže sa pridať zachrípnutie

LARYNGITÍDA:

- prichádza v noci a dieťa je vystrašené, strach z udusenía/ smrti, nepomáha nosenie na rukách ako u Puls.

UŠI:

- bolestivý zápal stredného ucha po studenom suchom vetre alebo prievane
- hlasný plač až krik od bolesti u malých detí alebo budú vystrašené a nekludné
- rýchly nástup bolesti
- ucho alebo zvukovod sú červené, jedno líce červené a druhé bledé
- sprevádza vysoká horúčka s prejavmi horúčky Acon.
- malé dieťa sa snaží ochrániť si bolestivé miesto rukami

DD Chamomilla: tiež máva jedno líce červené a druhé bledé, veľká bolestivosť pri zápale, reakciou bude zlosť viac ako úzkosť a nosenie/ natriasanie celkovo zlepšuje.

ANTIMONIUM TARTARICUM

ant-t.

*Antimonium tartaricum pri akútnych problémoch vystihuje slovo **slabosť**. Pri horúčke alebo kašli sú deti slabé a výrazne spavé. Ak sú postihnuté dýchacie cesty, aj tie budú slabé a neschopné vykašľať hlien, ktorý sa hromadí a počuť chrčanie v oblasti hrudníka. Deti sú naviazané na mamu, chcú sa maznať, ale zároveň môžu byť nespokojné a podráždené, keď na nich pozerá niekto iný. Na pohľad môže byť chorý bledý s namodralými perami, jazyk má biely povlak a časté je aj výraznejšie potenie.*

KNs: - *spavosť počas horúčky*
- *slabosť pl'úc - neschopnosť vykašľať nahromadený hlien*
- *nevoľnosť a zvracanie po niekoľkých dňoch od začiatku choroby*

HORÚČKA:

- výrazná slabosť a spavosť
- môže sa pridať nevoľnosť
- bledá tvár, môžu byť namodralé pery a kruhy pod očami
- výrazné potenie, studený pot na tvári (Opium je tiež spavé ale nepotí sa výrazne)
- potiahnutý jazyk
- môže mať závrate, keď vstane z postele
- ak sa choroba prejaví aj na psychickej úrovni, dieťa bude podráždené, keď na neho niekto pozerá/ dotýka sa ho, ale mamu vyžaduje

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

KAŠEĽ, BRONCHITÍDA:

- výrazná zahlienenosť, počuť chrčanie hlienu na hrudi, ale hlien nejde vykašľať, hromadí sa v dýchacích cestách, čo vedie k slabšiemu zásobovaniu kyslíkom a spavosti, zhoršenie v ľahu
 - po určitej dobe (2-3 dni), keď sa hlien nahromadí, dôjde k zvracaniu, ktoré na určitú dobu uľaví
 - dýchanie je povrchové a zrýchlené, chorý dýcha do brucha, keď sa podarí niečo vykašľať, zlepší to aj dýchanie na chvíľu
 - jedlo zhoršuje kašeľ aj zvracanie
 - opatrne s týmto liekom, nepodávame rutinne na akýkoľvek hlienovitý kašeľ alebo zápal priedušiek bez ďalších potvrdzujúcich symptómov, inak riskujeme, že choroba sa kašeľ ešte zhorší
- DD Ipecacuanha: zvracanie alebo nevoľnosť pri kašli už od prvého dňa, nie až neskôr, keď sa hlien nahromadí. Ip. cíti nevoľnosť konštantne a zvracanie stav nezlepší.*

ARNICA MONTANA

arn.

Arnica je jeden z najznámejších homeopatických liekov na úrazy a často až nadužívaný. Môže byť ale indikovaný aj v prípade svalových chrípok. Chorý sa bude sťažovať na pocit **rozboľavenosti** celého tela. Bolesť je pociťovaná na povrchu, môže sa až báť dotyku. V posteli si nevie nájsť polohu, pretože sa zdá byť príliš tvrdá. Ochorenie môže prísť po fyzickom preťažení. V prípade poúrazového aj chrípkového stavu môže odmietat' vyšetrenie a tvrdiť, že mu nič nie je. Pozor na rutinné užívanie arn. bez bližšej individualizácie a už vôbec ho nie je dobré užívať preventívne pred operačnými zákrokmi alebo pôrodom.

KNs: - **averzia k dotyku**
- **silná rozboľavenosť**
- **krvná podliatina po úraze tupým predmetom**

HORÚČKA:

- horúca hlava a studené chodidlá
- telo je bolestivé na povrchu a zároveň sa zdá byť posteľ príliš tvrdá, nevie si nájsť polohu
- koža je citlivá na dotyk

DD Belladonna: tiež horúca hlava a studené nohy, ale Bell bude ležať nehybne a bude mať červené líca.

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST **CHRÍPKA:**

- tzv. svalové chrípky
- veľká rozboľavenosť na povrchu tela, môže to popisovať ako citlivá pokožka na dotyk
- posteľ sa zdá byť tvrdá a chorý si nedokáže nájsť miesto, otáča sa zo strany na stranu

DD Rhus-t: bude sa tiež prehadzovať a hľadať si miesto, ale kvôli veľkej stuhnutosti. Rhus-t bude navyše veľmi uzimený.

KAŠEĽ:

- kašeľ a zároveň silná bolesť hrudníka na povrchu
- dieťa bude plakať po kašli ale aj pred kašľom, lebo už vie, že to bude bolieť
- pocit pichania v hrudníku
- chorý má potrebu sa držať za hrudník, aby zmiernil otrasy a pichanie ale zároveň nemôže veľmi tlačiť, lebo to zhorší bolesť na povrchu

ZUBY:

- extrakcia zubov, ak miesto po vytrhnutí extrémne bolí a má krvnú podliatinu, d'asno je modré a nie je tam už silné krvácanie (pri silnom krvácaní zvážiť Millefolium)
- d'asno je rozboľavené po tom, ako zubár hýbal zubom zo strany na stranu
- liek urýchlí hojenie, vstrebanie hematómu a zníži bolestivosť

ÚRAZY:

- poranenie tupým predmetom (napr. úder kladivom), nie v prípade otvorených poranení!
 - po úraze ostane krvná podliatina (hematóm) a silná rozboľavenosť, miesto je veľmi citlivé na dotyk, odmieta dotyk
-

- úraz hlavy, otras mozgu po náraze tupým predmetom/ páde – v takom prípade je určite vhodné nechať vyšetriť lekárom a vylúčiť vnútorné krvácanie, ak toto vylúčime a ostane na hlave hematóm (tzv. hrča) veľmi bolestivá na dotyk, tak Arn. je liek prvej voľby
- dokáže pomôcť aj pri otrase mozgu, je to jeden z hlavných liekov, zvláštny symptóm je pocity tepla alebo chladu v rôznych častiach hlavy
- chorý môže byť presvedčený, že je v poriadku, posielala lekárov preč

HOJENIE PO PÔRODE:

- po prirodzenom pôrode je istá doba zotavovania normálna a nie je dobré rutinne podávať Arnicu s cieľom urýchlenia prirodzeného procesu hojenia. Niekedy naše telo jediné, čo potrebuje, je oddych a čas a žiadnym homeopatikom tento proces neurýchlime. Ak je ale bolestivosť po pôrode extrémna, časom sa nezlepšuje, môžeme zvážiť liek Arn. Budeme v takom prípade pátrať po potvrdzujúcich symptómoch ako napr.:
- po vaginálnom pôrode je miesto veľmi citlivé na dotyk, na povrchu môžu byť modriny, dotyk je neznesiteľný, zotavovanie je neprimerane pomalé
- extrémna bolesť maternice počas kojenia – do určitej miery je to fyziologický stav, ale ak je bolesť extrémna, núti pacientku siahnuť po analgetikách a zároveň žena cíti rozboľavenosť celého tela, arn. pomôže k celkovému zotaveniu
- pocit, že je posteľ tvrdá, nemôže si nájsť vhodnú polohu

ARSENICUM ALBUM

ars.

Chorý Arsenicum album je **uzimený**, ale môže žiadať čerstvý vzduch, ktorý ho zlepšuje. Túži po teplých nápojoch a popíja ich po malých dúškoch. U kojených detí sa to môže prejavovať zníženou potrebou kojenia, budú piť menej ale častejšie. Chorý je veľmi **vyčerpaný**, ale zároveň nepokojná myseľ mu nedovolí oddychovať. Kým vládze, bude vstávať z postele aj napriek slabosti, lebo je potrebné niečo dôležité urobiť. Môže byť prítomná **úzkosť**, ktorá pramení zo strachu o svoje zdravie a pocitu, že smrť je blízko. Ochoreť môže z chladu aj vlhka.

Kľúčové symptómy: - **VYČERPANOSŤ a zároveň psychický neklud**
- **zimomrivosť a neschopnosť zahriať sa**
- **chuť na teplé nápoje po malých dúškoch**
- **pálivé bolesti**
- **zhoršenie medzi polnocou a druhou hodinou ráno**
- **nehojné a dráždivé výtoky**

HORÚČKA:

- uzimený, trasie sa, potrebuje byť prikrytý; teplé obklady/ horúca vaňa zlepšujú
- horúca hlava a studené končatiny, môže chcieť otvorené okno na schladenie hlavy alebo studený obklad na hlavu, kým telo je prikryté
- zhoršenie celkového stavu aj horúčky po polnoci, teplota kolíše
- slabý, ale zároveň nekludný, kým vládze chodiť, tak nebude ležať
- smädny a chce piť teplé - často po dúškoch
- v tvári bledý, môže mať tmavé kruhy pod očami alebo opuch
- potí sa málo, všetky výtoky sú nehojné

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

NÁDCHA, CHRÍPKA:

- tekutá nádcha, ktorá odiera nos, pokožka okolo nosa je červená a páli
- zo začiatku tekutý výtok až kvapká
- celkové zlepšenie teplom; zhoršenie chladom (vzduch, obklady, pitie)/ ľahom/ po polnoci

BRONCHITÍDA, KAŠEĽ:

- pálivé bolesti na hrudníku pri kašli, zlepšenie teplými obkladmi
- zlepšenie teplým pitím, hlavou položenou vyššie a zhoršenie studeným pitím

ČREVNÉ PROBLÉMY:

- hnačka často sprevádzaná pocitom nevoľnosti a zvracaním
- nechutenstvo, nevoľnosť pri pomyslení na jedlo alebo z pachu jedla
- dráždivé výtoky (pri hnačke páli konečník/ pri zvracaní ústa)
- otrava jedlom, hlavne po požití pokazeného mäsa, ak súhlasia symptómy

DD Veratrum album: tiež kombinácia hnačky a zvracania, ale chuť na jedlo je zachovaná, výrazný smäd na studenú vodu a výtoky sú hojné.

OČI:

- zápal sa môže objaviť samostatne alebo sa pridá k nádche, dráždivé slzenie ale nie je ho veľa
- opuch očí, začervenanie očí, červená podráždená pokožka okolo očí, môže sa objaviť zvýšená citlivosť na svetlo, pocity pálenia

BELLADONNA

bell.

Prípady Belladonna prídu vždy **náhle** a s veľkou **intenzitou**. Ráno je dieťa ešte zdravé a nič mu nie je a poobede okolo 15.hodiny alebo k večeru mu začne rýchlo stúpať teplota. Môže mať červené líčka a začne polihovať. Belladonna horúčka vystúpi do vysokých hodnôt (39-40°C). Dieťa je unavené, bezládne, **hlava celá horí ale dlane a chodidlá sú studené**. Nepotí sa, smäd nie je intenzívny, ale môže mať chuť na vodu s citrónom. Všetky akútne stavy Belladonny sú prudké, postihnuté miesta sú intenzívne červené a bolesti **pulzujúce**. Ochorenie môže prísť po zmene telesnej teploty – náhle podchladenie/ prehriatie (napr. po umytí hlavy v chladnom vzduchu).

- KNs:**
- **náhly nástup a prudkosť symptómov**
 - **začervenanie postihnutého miesta**
 - **horúca hlava a studené chodidlá, dlane**
 - **pulzujúca bolesť**
 - **precitlivosť k zvukom, svetlu, otrasom**

HORÚČKA:

- rýchly nástup a horúčka je vysoká (nad 39-40°C)
 - teplota kolíše (remitentná), okolo 15 hod vystúpi k 40°C, do rána poklesne a je okolo 37-38°C, aby cez deň znova vystúpila na 40°C a tak dookola, ráno je nižšia ale nie na normále
 - hlava horí, sálavé suché teplo a zároveň dlane a/alebo chodidlá sú studené, niekedy iba plosky nôh
 - červené v tvári (líca, červené žilky v očiach alebo uši sú jasne červené), zreničky sú rozťahnuté
 - chorý sa nepotí
 - nemá výrazný smäd, nepýta si pitie iniciatívne, ale môže mať chuť na vodu s citrónom
 - leží unavený bez energie a pohybu
 - môže mať blúznenie so strachom, predstavami, nespoznáva blízkych, cíti sa ohrozené, vyskakuje z postele a snaží sa schovať niekam, môže kričať, kúsať, škripať zubami
 - môžu sa vyskytnúť aj febrilné kŕče, ale nie je to jediný možný liek, musíme hľadať symptómy na potvrdenie, Bell má tendenciu k vysokým horúčkam okolo 40°C
- DD Pulsatilla: tiež červená tvár, bez smädu, ale celé telo je teplé.*
- DD Stramonium: má tmavo červenú tvár, horúcu hlavu a studené končatiny, febrilné kŕče nastupujú pri nižšej teplote už okolo 38°C, môže mať halucinácie a vystrašený výraz, budí sa s krikom, ALE teplota je kontinuálna nie remitentná, má smäd a stiahnuté zreničky.*
- DD Aconitum: horúčka prichádza tiež náhle a je vysoká, ale Acon sa potí, má smäd a neklud.*
- DD Ferrum phosphoricum: môže mať ružové líčka, ale choroba nastupuje pozvoľna, teplota okolo 38,5°C a je intermitentná tzn. klesá do normálu a potom znova vystúpi, hlava nie je tak horúca.*

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- bolesti/ kašeľ prídu náhle a s veľkou intenzitou
- problémy väčšinou sprevádza vysoká horúčka s horeuvedenými charakteristikami

ANGÍNA:

- mandle sú prekrvené a výrazne červené a zväčšené
- postihuje viac pravú stranu alebo začína napravo
- pulzujúca bolesť v hrdle, zhoršuje tesné okolo krku, lebo spôsobí prehriatie
- problém pri prehĺtaní tekutín ale pevné jedlo nevadí až tak ako tekuté

LARYNGITÍDA, KAŠEĽ:

- bolestivý suchý štekavý kašeľ príde náhle v noci
- zhoršenie okolo 3. hodiny v noci
- hrdlo je výrazne červené
- dráždivý kašeľ a môže ísť až do dávenia a zvracania

UŠI:

- náhly nástup
- silné pulzujúce bolesti
- ucho je jasne červené, môže byť prekrvená a horúca hlava a studené končatiny
- sprevádza vysoká horúčka s horeuvedenými charakteristikami

MASTITÍDA – ZÁPÁL PRSNEJ ŽĽAZY:

- postihnuté miesto je červené a horúce
- pulzujúce bolesti v prsníku
- bolesť zhoršujú otrasy pri chôdzi
- sprevádza horúčka s horeuvedenými charakteristikami

DD Bryonia: postihnuté miesto je bledé a tvrdé, pohyb zhoršuje, bolesti sú pichavé

DD Phytolacca: postihnuté miesto je až fialové, zväčšené uzliny, častejšie na pravej strane, extrémne bolesti.

BODNUTIE HMYZOM:

- vo všeobecnosti riešime stavy, ak sú následky bodnutia výrazne obťažujúce, no nejde o anafylaktický šok, vtedy čo najskôr voláme RZP. Ak miesto uštipnutia len mierne svrbí, nemusíme za každú cenu podávať homeopatické lieky, telo si s tým poradí aj samo
- postihnuté miesto je výrazne červené, pulzuje a na dotyk je horúce

DD Apis: najvýraznejší prejav pri uštipnutí je opuch – vodnatý, koža je napnutá a lesklá, ružová alebo len mierne červená. Postihnuté miesto je teplé a citlivé na dotyk, studené obklady prinášajú úľavu.

DD Ledum: postihnuté miesto je studené alebo rovnako teplé ako okolie. Úľavu prinášajú ľadové obklady.

BRYONIA ALBA

bry.

Najdôležitejšia charakteristika Bryonie je **zhoršenie** už aj minimálnym **pohybom** – tým fyzickým ale aj psychickým. Chorý bude ležať bez pohybu. Bryonia je podráždená zo všetkého, čo naruší jej vnútorný klud – akákoľvek otázka, snaha o interakciu, narušenie samoty. Dieťa môže byť mrzuté a nevie, čo chce. Dospelý môže byť apatický, myslí na prácu, má obavy o financie - ak bude dlhšie chorý, nebude zarábať.

- KNs:**
- **zhoršenie pohybom (aj minimálnym - rozprávanie, pohyb očí, hlboký nádych)**
 - **sucho v puse a smäd na nápoje izbovej teploty**
 - **pichavé bolesti**
 - **silný tlak na boľavé miesto pomáha ale mierny zhoršuje**
 - **pomalý nástup problémov**
 - **zhoršenie o 9. hod večer alebo skoro ráno**

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- suchosť v puse, slizníc a smäd na tekutiny izbovej teploty
- stav zhoršuje najmenší pohyb, aj otáčanie sa v posteli, rozprávanie, pohyby očí
- postupný rozvoj problémov
- chce byť sám, podráždenosť, keď ho niekto vyrušuje, nechce fyzický ani mentálny pohyb
- jazyk môže byť v strede potiahnutý, biely alebo žltohnedý

BRONCHITÍDA, KAŠEL:

- suchý a bolestivý kašeľ - pichavé bolesti na hrudi, chorý sa drží za hrudník - tlačí na bolestivé miesto a zmierňuje tak pohyb hrudníka, dýcha plytko
 - pri zakašľaní môže zabolieť hlava (pichnutie, často nad ľavým okom)
 - zlepšenie v ľahu – pri kašli netypický prejav, o to viac dôležitý pre predpis
 - plný obraz stavu sa rozvinie postupne v priebehu 2-3 dní napr. z nachladenia
- DD Kali carbonicum: tiež pichavé bolesti, ALE k dýchacím problémom sa pridáva opuch očí, budí sa okolo 2-4 hod. ráno.*
- DD Phosphorus: tiež veľký smäd ALE na studenú vodu, bolesti sú pálivé, čím viac chorý, tým väčšia úzkosť a tým viac chce spoločnosť.*

CHRÍPKA:

- bolesti svalov, tzv. svalové chrípky
 - každý pohyb bolí
 - závrate pri pohybe hlavy, očí
 - vyžaduje čerstvý vzduch
- DD Gelsemium: tiež pomalý rozvoj choroby a bolesť svalov, zhoršuje pohyb ALE Gels nemá výrazný smäd a nehýbe sa lebo jednoducho nevládze. Bryo sa nehýbe, lebo ju to výrazne zhoršuje.*

MASTITÍDA – ZÁPÁL PRSNEJ ŽLAZY:

- pichavé bolesti, pohyb zhoršuje, preto si žena môže držať prsia pri pohybe
 - postihnuté miesto je zatvrdnuté a pokožka bledá
 - rozvíja sa pomaly (v priebehu 2-4 dní)
- DD Belladonna: postihnuté miesto je červené a bolesti pulzujúce.*

EUPATORIUM PERFOLIATUM

eup-per.

*Eupatorium môže byť veľmi potrebný liek v chrípkovom období. Najvýraznejší symptóm je bolesť tela. Chorý sa často sťažuje na **bolesti kostí**, kĺbov, krížov, čo môže popisovať slovami „akoby mal polámané kosti“. Bolesť je pociťovaná hlavne hlboko vo vnútri – vo svaloch a kostiach. Bolesti sú horšie pohybom, ale zároveň ho nútia hýbať sa, čo môže navonok pôsobiť, že je veľmi nekludný. Ochorenie väčšinou sprevádza horúčka so zimnicou. Kašeľ je bolestivý a chorý sa podvedome chytá za hrudník, aby bolesť zmiernil.*

- KNs:**
- **mučivé bolesti hlboko v kostiach**
 - **horúčka, ktorej predchádza zimnica**
 - **neexistuje nič, čo by bolesti zmiernilo, ani pokoj na lôžku ani pohyb**
 - **chuť na studené nápoje**

HORÚČKA:

- horúčka, ktorej väčšinou predchádza zimnica
- zimnica obzvlášť ráno medzi 7-9. hod., začína v oblasti krížov a môže behať hore dole po chrbte
- teplota kolíše (intermitentná aj remitentná), klesá na normál alebo len tesne nad normál
- prudké bolesti hlavy, okolo očí/ za očami/ pri pohybe očí, akoby boleli očné buľvy
- chorý nemá ani tak výrazný smäd ako pocit, že by bolo dobré sa napiť niečoho studeného, no potom príde pocit na zvracanie

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST **CHRÍPKA, KAŠEĽ:**

- chrípky svalové alebo typu „bolí celý človek“
- chorý cíti mučivé bolesti hlboko v kostiach, kosti ako zlomené
- často bolí chrbát, kríže a táto bolesť nastúpi spolu s horúčkou
- chorý je nekludný, prevažuje sa, hľadá úľavovú polohu a stoná od bolesti
- môžu sa objaviť aj špecifické bolesti hlavy – ťažoba v zátylku a potrebuje si rukami zdvíhať hlavu alebo bolesť očí/ za očami, keď nimi hýbe
- zvýšený smäd na studené
- ďalej sa môže objaviť aj zvracanie alebo nevoľnosť z pachu jedla alebo zvracanie po napití sa
- ochorenie môže sprevádzať šteklenie v hrtane, kašeľ s bolesťou na hrudníku a chorý si musí držať hrudník, lebo tlak zmiernuje bolesť

DD Arnica: tiež svalové chrípky s veľkou rozboľavenosťou, ALE bolesť je pociťovaná na povrchu tela, zhoršený dotyk a posteľ sa zdá príliš tvrdá.

DD Bryonia: má tiež bolestivý kašeľ až si musí hrudník pridržať rukou, ale celkový stav chorého výrazne zhorší pohyb aj minimálny, u Eup-per bolesť núti chorého sa hýbať, ale neulaví mu to nijak výrazne.

DD Rhus-tox: chorý je uzímený a nekludný, ALE pohyb ho zlepšuje. U Eup-per je neklud a pohyb výrazne nezlepší, skôr zhorší.

GELSEMIUM SEMPERVIRENS

gels.

U Gelsemia sú **slabosť** a **tras** hlavnými charakteristikami. V akútnej homeopatii je to veľmi užitočný liek v chrípkovom období. Chorý je výrazne vyčerpaný, slabosť pociťuje predovšetkým v nohách, ktoré sa pri zaťažení môžu až triasť. Problémom je napr. zájsť na wc, dieťa bude chcieť odniesť alebo sa bude niečoho pridržať. Typickým symptómom je pocit ťažkých viečok. Chorý cíti únavu tela aj mysle, nevládze nič robiť. Ochorenie môže vyvolať okrem iného prechladnutie, zlé správy alebo aj tréna z blížiaceho sa vystúpenia.

KNs: - **slabosť pociťovaná predovšetkým v dolných končatinách**
- **ťažké viečka, nevládze mať otvorené oči**
- **pomalý nástup problémov (2-4 dni kým sa plne rozvinie obraz choroby)**

HORÚČKA:

- pomalý nástup
 - môže byť vysoká (38-39°C)
 - intermitentná – kolíše na normál a znova vystúpi
 - nemá smäd
 - zimnica behá po chrbte
 - horúca hlava a studené končatiny, tvár môže byť prekrvená a v hlave pulzujúca bolesť
- DD Belladonna: tiež horúca hlava a studené končatiny, ale ochorenie Gels má pomalý nástup.*

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- choroba sa postupne rozvíja
- slabosť je najvýraznejší symptóm

NÁDCHA, ANGÍNA:

- vodová nádcha, prvé dni kvapká ako z kohútika
- neskôr prejde do hrdla, bolesť pri prehĺtaní vystreľuje do uší (Hep, Nit-ac, Nux-v) a nabieha celková slabosť
- nachladenie, ktoré môže prejsť do zápalu hrdla alebo mandlí

CHRÍPKA:

- svalové chrípky
- celková slabosť a vyčerpanie
- unavený výraz tváre, priviera viečka, lebo sa zdajú byť ťažké
- bolesti svalov a slabosť, nohy sa trasú, keď sa postaví
- môže sa objaviť neostre alebo dvojité videnie, závrate zlepšené zatvorenými očami
- spavý ale nevládze spať

DD Eupatorium: tiež svalové chrípky, ale dominantný je pocit bolesti kostí, kĺbov, chrbta.

DD Bryonia: tiež svalové chrípky, ale Bry je viac citlivá na pohyb.

DD Arnica: tiež svalové chrípky, ale bolesť je pociťovaná hlavne na povrchu tela, pocit, akoby bola posteľ príliš tvrdá.

CHAMOMILLA

cham.

Tento liek je vhodný pre ľudí extrémne **citlivých na bolesť**. Vyvoláva u nich podráždenosť, nespokojnosť až hnev. Preto je Chamomilla tak často indikovaná u detí, ktorým sa prerezávajú zúbky. Bolesť pociťujú veľmi intenzívne a nezniesú dotyk, niekedy stačí iba pohľad a nahnevá ich to. Najradšej sa nechajú nosiť, ale aj vtedy budú nespokojné, umrňané, hmýria sa a hádžu sebou. Nevedia poriadne, čo chcú. Spánok je nepokojný. Plač detí vo vás vyvolá skôr hnev ako súcit. No zďaleka to nie je len detský liek „na zuby“. Dospelý v stave Chamomilly je podráždený a nepríjemný. Nervózne chodí po byte a hľadá niečo, čo by mu uľavilo od bolesti. Spúšťačom môžu byť silné emócie, hnev, studený vietor a už spomínaný rast zubov.

- KNs:**
- **podráždenosť a nespokojnosť ako reakcia na bolesť**
 - **jedno líce je červené, druhé bledé**
 - **zlepšenie nosením, natriasaním (fit lopta, jazda autom, natriasanie v kočiari)**
 - **zhoršenie o 9. hod. večer / ráno**
 - **častou etiológiou u detí je rast zubov**

HORÚČKA:

- celé telo je horúce
- veľký smäd
- neklúd, nespokojnosť, podráždenosť, hnev
- jedno líce červené a druhé bledé
- teplý pot na hlave – celá vlasová časť
- horúce chodidlá, ktoré chce odkopávať

DD Aconitum: počas horúčky je rovnako celé telo horúce, má veľký smäd a neklúd, môže mať jedno líce červené a druhé bledé, ALE Acon má obyčajne vyššie horúčky až okolo 40°C, a kým je Cham podráždená a nespokojná, Acon bude úzkostný.

DD Calcarea carbonica: počas choroby sa tiež potí na hlave, najviac vzadu na zátylku, ALE nie je až tak nespokojná a zlostná, no môže byť ufňukaná.

DD Pulsatilla: počas horúčky tiež celá teplá, odkopáva sa, ALE bude bez smädu a plače mierne, nie nazlostene ako Cham. Puls v nás vyvolá súcit, máme chuť objat', Cham hnev.

DD Nux vomica: tiež podráždenosť v čase choroby, ALE u Nux-v je výrazná uzímenosť.

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

KAŠEĽ:

- ak sa objaví v čase rastu zubov
- podráždenosť
- kašeľ v noci, ale dieťa sa nezobudí

ANGÍNA:

- nie je úplne častý liek pri zápaloch mandlí, ale môže byť indikovaný, keď sa k tomu pridá výrazná podráždenosť a nespokojnosť ako reakcia na bolesť

UŠI:

- bolesť znáša veľmi zle, budí sa v noci s plačom, je podráždený, nespokojný – **efekt bolesti na psychiku je kľúčom ku Cham.**
- uši citlivé na chlad a teplé obklady zlepšujú (zabalenie hlavy, teplý olej do ucha)

- postihnuté ucho môže byť červené
- bolesť môže vyvolať studený vietor alebo rast zubov – bolesť pri raste zubov je pre celý organizmus Cham obrovský stres, kedy je organizmus náchylnejší aj na iné choroby
- nechce sa túliť, ale chce nosiť a natriasať
- plače nazlostene
- záchvaty zlosti môže vyvolať, keď sa niekto na nich pozerá/ chce sa ich dotknúť
- dieťa nevie, čo chce, pýta si niečo a keď to dostane, tak to odhodí

DD Pulsatilla: tiež častý liek pri bolestivých zápaloch uší, ALE Puls bude plačlivá a bez smädu, chce dotyky, fyzický kontakt. Bude plakať tak, že máme chuť objat'. Bolesť zlepšujú studené obklady, resp. nechce na ucho teplé.

DD Aconitum: väčšia citlivosť uší na studený vietor, veľký smäd, kričí v dôsledku bolesti, jedna tvár červená a druhá bledá. Efekt na psychiku je u Cham podráždenosť, u Acon strach o seba.

ZUBY:

- ak je dieťa extrémne citlivé na bolesť, tak obdobie rastu zubov bude zaťažkavou skúškou pre celú rodinu – dieťa je podráždené a nespokojné, celý deň sa chce len nosiť, v noci sa často budí a chce natriasať, jedno líce červené a druhé bledé
- môže sprevádzať horúčka, častá riedka nazelenalá stolica, ktorá vyzerá ako nasekaný špenát, môže sa objaviť kašeľ
- bolesti zubov sú zlepšené studeným

DD Calcarea phosphorica: rast zubov je problematické obdobie, zuby sa prerezávajú dlho, ALE nie je tak agresívna ako Cham, no bude ufňukaná a nespokojná, hlavne v noci počas spánku. Tiež sa potí na hlave, ale menej intenzívne.

DD Calcarea carbonica: tiež znáša ťažko rast zubov, pomalší rast, môže mať horúčky a hnačky, potí sa na zátylku počas spánku, ALE podráždenosť a nespokojnosť nebudú tak intenzívne ako u Cham.

- ak sa vo veku 6-8 mesiacov objaví u dieťaťa akútne ochorenie (kašeľ/ hnačka/ horúčka), je potrebné pri výbere lieku pozerieť, či sa neprerezáva práve nejaký zúbok. Ak áno, tak snažíme sa potvrdiť Cham.
- nedávajte Chamomillu pri prerezávaní zúbkov automaticky, ak nesedia aj iné symptómy. Môžete tak vyvolať proving, tzn. dieťaťko sa začne správať tak, akoby v stave Chamomilly už bolo a potrvá pár dní, kým tento stav odoznie!

IPECACUANHA / IPECA

ip.

Najcharakteristickejším symptómom lieku Ipeca je konštantná **nevoľnosť**, kedy ani zvracanie neprinesie úľavu. Nevoľnosť sprevádza akékoľvek problémy – kašeľ, horúčku, tráviace ťažkosti. Patrí medzi často indikované lieky u detských kašľov, hlavne, ak je kašeľ sprevádzaný nevoľnosťou a zvracaním. Tendencia k zvracaniu je veľmi veľká a objaví sa už v prvých dňoch choroby. Znechutenie sa môže objaviť aj na mentálnej úrovni, chorý bude konštantne nespokojný zo svojho stavu, podráždený. Ochoreniu môže predchádzať neúspech alebo nespokojnosť v práci, biznise.

Kľúčové symptómy:

- **neustála NEVOĽNOSŤ**
- **zvracanie neul'avuje**
- **čistý jazyk**
- **krvácanie z akýchkoľvek častí tela**

HORÚČKA:

- môže začínať bolesťou chrbta medzi ramenami a šíri sa dole
- striedanie horúčky so zimnicou; horúčke predchádza zvýšené slinenie
- väčšinou bez smädu
- nevoľnosť, bledosť a zvracanie
- horúčka intermitentná – kolíše medzi normálom a teplotou
- môže byť neklud ako u Arsenica, ale u Ip prichádza periodicky, Ars je nekludný nepretržite

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST **BRONCHITÍDA, KAŠEĽ:**

- problémy môžu začať nádchou, nos je v noci upchatý, smrká hnis a krv, veľa kýcha, nádcha rýchlo zostupuje dole do hrudníka
 - suchý záchvatovitý dusivý kašeľ alebo hlienovitý kašeľ s bublaním na hrudníku, oba typy sprevádzané nevoľnosťou a zvracaním
 - pocity nevoľnosti, ktorá neustupuje ani po zvracaní, väčšinou bez smädu
 - zvracanie sa objavuje už od začiatku choroby
 - často indikovaný u malých detí, u ktorých kašeľ ľahko vyvolá dávivý reflex už od začiatku choroby. Buď ostane iba pri napínaní alebo aj zvracia množstvo hlienu
 - dieťa si strká prsty alebo veci do pusy, zvýšené slinenie
- DD Antimonium tartaricum: zvracanie prichádza až po pár dňoch od začiatku choroby, keď sa hlien naakumuluje v dýchacích cestách. Ip má oveľa rýchlejší priebeh.*

ČREVNÉ PROBLÉMY:

- konštantná nevoľnosť, môže a nemusí byť sprevádzaná zvracaním, to ale nevoľnosť nezlepší
- kolikové bolesti brucha, sprevádzané nevoľnosťou, pocit slabosti v žalúdku akoby visel
- hnačka s neustálym nutkaním, po námahe vyjde len trochu hlienu a krvi
- výrazné slinenie, vyčerpanosť, môže byť podráždený žalúdok, nafúknuté brucho, citlivé, zvracia žlč
- bez smädu a jazyk je čistý bez povlaku

KALI BICHROMICUM

kali-bi.

Lepkavé, husté hlieny sprevádzajú všetky akútne problémy. Najčastejšie na neho myslíme pri akútnych zápaloch dutín a kašli s **hustým, lepivým a ťahavým hlienom**. V niektorých prípadoch sa ťahavosť a lepivosť tohto lieku môže prejaviť aj na mentálnej úrovni chorého v podobe pomalého, ťažkého vyjadrovania, trvá, kým povie podstatu. Mentálny symptóm určite neuvidíme vo všetkých akútnych prípadoch, no ak áno, bude to potvrdením pre Kali-bi.

- KNs:**
- **lepivé, ťahavé výtoky**
 - **zhoršenie medzi 2.-3. hod ráno**
 - **bolesti v malých miestach, presne lokalizovaných, to miesto pokryje bruško jedného prsta**

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- hlien je tuhý, ťahavý, lepivý, ťahá sa akoby v povrazcoch
- zlepšenie teplom; zhoršenie odkrytím, chladom a v noci

ZÁPALY DUTÍN – SINUSITÍDY:

- sinusitída a zadné nádchy, hlien je hlboko v dutinách
- bolesť hlavy, pocit tlaku v presne ohraničenom malom mieste, najčastejšie pri koreni nosa
- nosový hlas
- zvláštnym symptómom je pocit vlasu na jazyku alebo podnebí
- môžu nastať 2 situácie:
 - a) nos je ako bezodný – chorý vysmrkáva kvantum hlienov naraz a potom príde na chvíľu úľava ale zakrátko sa zaplní znova
 - b) hlien ide len veľmi ťažko von, nos je priechodný ale chorý má nosový hlas – zápal je hlbšie v dutinách
- po podaní správneho lieku sa hlien uvoľní, bolesti ustúpia a chorý vysmrkáva veľké množstvá hlienu

DD Spigelia: bolesti dutín na ľavej strane a vystreľujú hore k oku, bolesti sú výrazne pichavé a teplé pitie uľavuje.

DD Pulsatilla: zhoršenie dýchania v noci v teple postele, ráno cíti hlienový zápach v nose a po vysmrkaní vymizne, nos sa uvoľní na čerstvom vzduchu.

DD Hepar sulphur: hnisavý výtok z nosa, veľká citlivosť a zhoršenie chladom, zapáchajúce výtoky.

DD Sticta: malý liek, neustály pocit plného nosu ale nič nejde vysmrkať, suchá sliznica v nose, silná bolesť pri koreni nosa ALE nenachádzame hlien typu Kali-bi – tuhý, lepivý ako v provazcoch.

BRONCHITÍDA, KAŠEL:

- hlienovité kašle, hlien sa ťažko vykašliava, lepí sa na hrdlo, zuby
- môže sa pridať zachrípnutie a pocit tlaku na hrudi
- zhoršenie kašľa v noci okolo 2-3. hod ráno, chorý sa vtedy opakovane budí

LACHESIS

lach.

Pre Lachesis je typická citlivosť na **dotyk okolo krku**, neznesie obviazaný krk, rolák. Vyvoláva to pocity **dusenía**. Je to výrazne **ľavostranný** liek, čo v praxi znamená, že problémy/ bolesti začnú na ľavej strane a ostávajú iba ľavostranné alebo sa presunú druhý deň aj na pravú stranu. Môže mať pocit zovretého hrdla, hrče v hrdle, čo znova evokuje pocity dusenia. Odmietá teplo aj teplé pitie. Telu chýba fyzická energia, ale myseľ je rýchla, chorý môže rozprávať rýchlo, s emóciami, mať sarkastické poznámky ohľadom svojho stavu. Spánok zhoršuje stav chorého, môže sa budiť s úľakom a pocitom dusenia.

- KNs:**
- **ľavostranné bolesti alebo začali na ľavej strane**
 - **neznáša dotyk okolo krku, lebo vyvoláva pocit dusenia**
 - **fialové sfarbenie postihnutého miesta**
 - **zhoršenie teplým pitím, teplo ho dusí**
 - **zhoršenie problémov počas spánku/ po zobudení**
 - **zlepšenie problémov výtokmi, napr. vykašľaním hlienu**

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- citlivosť na dotyk okolo krku, nechce obviazaný krk, rolák
- môžu sa pridať návaly tepla do hlavy
- teplo zhoršuje – teplé pitie, kúpeľ, sprcha

ANGÍNA:

- ľavostranné angíny alebo začína na ľavej strane a prejde iba na pravú alebo na obe strany
- zväčšené mandle vyvolávajú pocit dusenia, čo núti chorého prehltáť, ale to bolesti len zhoršuje
- bolesť hrdla a pocit dusenia sú horšie pitím teplých tekutín, hrdlo sa akoby uzavrie a nejde prehltnúť, studené pitie tento stav zlepšuje
- averzia k teplým jedlám
- hrdlo, mandle sú silne prekrvené – farba je fialová až namodralá
- všetko sa zhorší spánkom, zobúdzanie do zhoršenia, môže sa zobudiť s pocitom dusenia až úzkosťou a musí sa ísť nadýchať čerstvého vzduchu

DD Belladonna: je skôr pravostranný liek, tiež silné prekrvenie, ALE farba slizníc je jasne červená a nenachádzame výrazné pocity dusenia.

DD Mercurius-iodatus-ruber: tiež ľavostranné angíny, ALE nachádzame aj niektoré z potvrdzujúcich symptómov lieku Mercurius solubilis (zápach z pusy, kovová pachuť v ústach, výrazné slinenie, potiahnutý jazyk s odtlačkami zubov a pod.).

KAŠEĽ:

- dusivé kašle, v záchvatoch
- hlien ide ťažko von, lebo priedušky sú prekrvené a zúžené, ale keď už niečo s námahou vykašle, tak sa výrazne uľaví
- červená až fialová tvár pri kašli
- prebúda sa do zhoršenia, dusivého kašľa – počas noci, keď sa zobudí alebo ráno
- zlepšenie pri kašli prináša čerstvý vzduch, uvoľniť oblečenie okolo krku, vykašľanie hlienu
- pitie studeného pri kašli nezlepšuje kašeľ, ale čerstvý vzduch áno

DD Sambucus: dusivé kašle a prebúda sa do zhoršenia, ALE zároveň sa pridá výrazné potenie.

LYCOPODIUM

lyc.

Na *Lycopodium* myslíme pri **pravostranných** problémoch alebo problémoch, ktoré začali na pravej strane. Stav chorého sa zhoršuje medzi 16-20 hod (vystúpi teplota, výraznejšia únava, zintenzívni sa bolesti ucha a pod.). Ak sa objaví počas akéhokoľvek ochorenia výraznejšia **plynatosť** a nafúknuté brucho, je to dôležitý potvrdzujúci symptóm. Chorý odmieta studené pitie, lebo ho zhoršuje. Ochorenie môže prísť po mentálnom preťažení zo skúšky alebo po ponížení či trápnej situácii, pri ktorej má dotýčny pocit, že stratil image. Čo sa týka správania detí, môžeme pozorovať veľký kontrast – doma vzdorovité, tvrdohlavé, drzé a naopak v škole alebo škôlke poslušné až utiahnuté.

- KNs:**
- **pravostranné problémy alebo začínajú na pravej strane**
 - **chce teplé pitie**
 - **zhoršenie všetkých problémov 16-20 hod.**
 - **chuť na sladké**
 - **nadúvanie a brucho ako balón**
 - **ranná únava**

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

- celkové zhoršenie stavu a horúčka stúpa v čase 16-20. hod
- ráno sa aj napriek dlhému spánku budí s únavou
- k akútnemu problému sa často pridá výrazne nadúvanie a odchod plynov dole

BRONCHITÍDA, KAŠEĽ:

- hlien buble na pľúcach, keď priložíme ucho na hrudník
- pri kašli dieťa vyplazuje jazyk von z pusy – dôležité pozorovanie u detí!
- vejárovitý pohyb nosných krídel pri respiračných problémoch (až v pokročilejších štádiách)
- bronchitídy u malých detí – na začiatku nádcha, stále zašpinený nos od hlienov, infekť ľahko klesá do hrudníka, konštantný/ celodenný kašeľ, vyplazovanie jazyka pri kašli, na hrudníku počujeme hlien

DD Carbo vegetabilis: tiež kombinácia respiračných problémov a nadúvania, *ALE* hromadenie plynov v hornej časti brucha, kde tlačia na bránicu až zhoršujú dýchanie.

DD Antimonium tartaricum: silnejšie bublanie hlienu na hrudníku, ktoré počujeme aj cez miestnosť, spavosť pri horúčke a po pár dňoch sa ku kašľu pridá zvracanie, môže mať tiež pohyb nosných krídel pri respiračných problémoch.

ANGÍNA:

- bolesť hrdla/ zväčšenie mandle iba na pravej strane alebo na začiatku bolí len pravá strana a druhý deň sa rozšíri aj na ľavú stranu a bolí celé hrdlo alebo bolí druhý deň už len ľavá strana
- chce piť len teplé nápoje, po studených sa zhoršuje bolesť v hrdle a zachrípnutie
- chuť na sladké
- horúčka je remitentná, počas dňa neklesne úplne na normál, ale kolíše
- jedna noha je studená, druhá teplá

DD: Mercurius-iodatus-flavus: tiež pravostranná angína, *ALE* vidíme aj nejaké kľúčové symptómy *Mercurius solubilis*.

UŠI:

- bolesť pravého ucha
- zápal sa môže rozvinúť po pravostrannej angíne + iné KNs Lycopodia

ČREVNÉ PROBLÉMY:

- silné nadúvanie a viditeľne nafúknuté brucho
- plyny odchádzajú ľahko a po ich odchode alebo grganím nastáva úľava
- výrazná citlivosť v oblasti pásu na tesné oblečenie
- otrava jedlom hlavne mušle a ustrice
- hnačka žltá a vodová
- bublanie a zvuky v bruchu, hlavne v ľavej časti brucha

MERCURIUS SOLUBILIS

merc.

*Mercurius je indikovaný v prípade ťažších **hnisavých** infektov. Všetky výtoky bývajú hojné a zapáchajúce. Typické je výrazné slinenie, potenie. Jazyk má biely povlak a chorý sa môže sťažovať na nepríjemnú kovovú pachuť v ústach. Mercurius je latinské pomenovanie pre ortuť, čím si ľahšie zapamätáme vysokú citlivosť na teplo aj chlad zároveň. Chorý sa odkryje, lebo mu je teplo, ale rýchlo sa ochladí a opäť mu je zima a musí sa prikryť a tak dookola. Bolesť sú ostré, pichavé. Chorý môže byť nepokojný fyzicky aj psychicky. Môže sa objaviť zmeny nálady, odporovanie alebo tras končatín.*

- KNs:**
- **výrazné slinenie v noci**
 - **biely povlak na jazyku s odtlačkami zubov po okraji**
 - **kovová pachuť v ústach**
 - **zapáchajúce výtoky (pot, hlien, moč, stolica)**
 - **výrazné nočné potenie, ktoré neul'avuje**
 - **citlivosť na teplo aj chlad**
 - **smäd na studené nápoje**

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST:

- problém často vypukne v noci alebo v noci sa výrazne zhorší (od západu slnka do východu)
- prítomné sú symptómy okolo úst – zápach, slinenie, kovová pachuť, odtlačky zubov na jazyku, výrazný biely povlak na jazyku alebo mapovitý jazyk
- opuchnuté niekedy aj bolestivé uzliny na krku
- ťažšie hnisavé stavy – žlté až zelené výtoky
- často choroba začína v očiach – slzia, hnisavý výtok a infekť pokračuje dole do dýchacích ciest

ANGÍNA:

- hnisavá angína (tiež Hep, Sulph)
- povlak na mandliach, čapy, abscesy
- pri prehltaní môže bolesť vystreľovať do uší, bolesti sú pichavé alebo páľivé a ostré
- chce piť studené

DD Mercurius-iodatus-flavus: výhradne pravostranný liek, síce nachádzame 1-2 KNs lieku Merc, ale nedokážeme ho dostatočne potvrdiť.

DD Mercurius-iodatus-ruber: výhradne ľavostranný liek, síce nachádzame 1-2 KNs lieku Merc, ale nedokážeme ho dostatočne potvrdiť.

UŠI:

- zvukovod plný hnisu, pocit upchatia ucha, výrazná pichavá bolesť
- prasknutý bubienok z dôvodu veľkého hnisania (Sil, Sulph, Hep)
- častejšie ľavostranné zápaly uší s výtokom, môže byť zapáchajúci
- zväčšené a bolestivé uzliny na rovnakej strane
- hnisavý zápal ucha nám neindikuje dostatočne liek, v prípade Merc hľadáme niektorý ďalší KN, ideálne z inej oblasti: potenie v noci/ slinenie v noci/ kovová pachuť v ústach/ odtlačky zubov na jazyku a pod.

DD Hepar sulphur: tiež hnisavý zápal, ALE veľmi zimomrivý liek, chce piť teplé, musí byť prikrytý

DD Chamomilla: veľmi bolestivé zápaly uší, výrazne spotená hlava a pot je teplý, na uši chce teplé obklady alebo nahriaty olej, veľká podráždenosť z bolesti.

OČI:

- zápal očných spojiviek, hnisavý výtok + 2-3 kľúčové symptómy Mercuria

ZUBY A ĎASNÁ:

- tvorba abscesov pri koreni, na ďasnách, výrazné hnisanie

- afty, aftoidná stomatitída

- citlivé zuby na teplo aj na chlad

+ niektorý z kľúčových symptómov Mercuria

DD Coffea: nekľud, strach zo smrti a nespavosť pri bolestiach, je zlepšená studeným, bude držať studenú vodu v puse, kým sa neohreje.

DD Nux vomica: bolesť zubov a zlepšenie teplými nápojmi, čím väčšia bolesť, tým väčšia podráždenosť.

DD Apis: silný opuch napr. po extrakcii zubov, citlivé miesto na dotyk.

DD Arnica: pohmoždenie po extrakcii s modrinou a bez krvácania a výrazného opuchu, veľká citlivosť na dotyk.

NUX VOMICA

nux-v.

Uzimený a podráždený liek. Chorý je nahnevany, že ochorel a choroba mu prekazila plány. Môže byť podráždený pri kladení otázok. Podráždenosť je pre Nux-v dôležitý mentálny symptóm a sprevádza akékoľvek akútne problémy. Ale pozor, nie všetci ľudia prejavujú zlosť aj navonok. Ak fyzické symptómy ukazujú na Nux-v, ale chorý nereaguje podráždene, spýtajte sa ho pre istotu, či necíti zlosť. Ak potrebuje tento liek, bude reagovať: „Áno, strašnú!“ Nux vomica má celkovo precitlivenú nervovú sústavu, vidíme precitlivenosť na svetlo, zvuky. Deti môžu byť precitlivené a plačlivé, na fyzickej úrovni sú tiež uzimené. Pre Nux-v je typické **neefektívne nutkanie**, tzn. čím je väčšie nutkanie na zvracanie/ stolicu/ močenie, tým menej odchádza. Ochorenie môže spôsobiť prepracovať, nespavosť, rozčúlenie, nadužívanie alkoholu alebo len bežné prechladnutie.

- KNs:**
- podráždenosť, cíti zlosť
 - neefektívne nutkanie na stolicu/ močenie/ zvracanie
 - je mu zima, averzia k odkrytiu a zlepšenie teplom

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST:

- podráždený z toho, že je indisponovaný, v nepohode
- je mu zima, má zimnicu, teplo zlepšuje, horúčka so zimnicou, musí byť dobre zakrytý
- nemá rád, keď mu pokladáme otázky, bude odpovedať podráždene, stručne

NÁDCHA, CHRÍPKA:

- prechladnutie s vodnatým výtokom a silným kýchaním, kýcha v záchvatoch, chlad zhoršuje
- upchatý nos v noci, vonku; v teple sa nos uvoľní a spustí sa výtok z nosa (opak Puls)
- bolesť v hrdle vystreľuje do uší pri prehltaní

DD Chamomilla: veľká podráždenosť, ALE Cham.v akútnom stave nechce byť prikrytá.

DD Hepar sulphur: podráždený, veľmi citlivý na zimu a zároveň veľmi úzkostný a kvôli chorobe veľmi trpí, ALE zároveň je výrazná hnisavosť so zápachom.

DD Arsenicum: tiež zimomrivý a zlepšený teplom, ALE bude mať výraznú úzkosť o zdravie.

ČREVNÉ PROBLÉMY:

- veľká nevoľnosť, bolesť hlavy, silné potenie, ale nemôže zvracať aj napriek nevoľnosti
- silné neefektívnym nutkanie, uteká na záchod, ale akonáhle sadne, nič nejde alebo len veľmi málo
- tráviace problémy ako následok opilosti/ otravy jedlom s neefektívnym nutkaním

DD Pulsatilla: nevoľnosť po otrave jedlom, ALE potrebuje čerstvý vzduch, ktorý zlepšuje.

DD Lycopodium: čím viac mu je nevoľno, tým ma viac má nafúknuté brucho.

MOČOVÉ CESTY:

- silné a časté nutkanie na močenie, ale vyjde len pár kvapiek, čím viac tlačí, tým menej kvapiek vyjde – bežný symptóm pri cystitíde, preto k tomu potrebujeme aj iné potvrdzujúce symptómy ako – podráždenosť, uzimenosť, zlepšenie teplom a pod.

DD Cantharis: problémy začnú náhle s veľkou intenzitou, močí krv, výrazné pocity pálenia.

ZUBY:

- podráždenosť a precitlivenosť, deti budú v období rastu zubov neznášať, keď sú nejakým spôsobom obmedzované, napr. keď ich niekto drží, zapína do sedačky a pod.

- typické je grganie alebo štikúťanie v období rastu zubov

DD Chamomilla: tiež silná podráždenosť v období rastu zubov, ALE k tomu ďalšie typické symptómy ako horúci pot, jedno líce červené, chce sa nosiť, riedka zelená stolica a pod.

Andrea Hornáčková | www.klasickahomeopatia.sk | andrea@klasickahomeopatia.sk

Na tento text se vzťahujú autorské práva a jeho šírenie je možné len s predchádzajúcim súhlasom autora.

Informácie v ňom obsiahnuté nenahrádzajú lekársku starostlivosť.

PHOSPHORUS

phos.

Phosphorus má počas akútneho ochorenia vždy zvýšený **smäd** na studenú až ľadovú vodu a môže mať neustály hlad. Dieťa potrebuje dotyky, spoločnosť, fyzický kontakt napr. stále držať mamu za ruku. Ak sa akútna choroba dotkne aj psychiky, prejaví sa **úzkosť o zdravie**, u detí môže byť aj strach z tmy. Mama odíde z izby a dieťa sa začne báť, plakať. Veľa spí a spánok mu pomáha. Dieťa sa zhoršuje k večeru, v noci sa veľa budí a chodí do postele rodičov. Spúšťačom ochorenia môže byť okrem bežného prechladnutia aj rozrušenie (aj pozitívne) a zmena počasia.

- KNs:**
- zlepšenie spoločnosťou, dotyky, kontakt s rodičmi
 - smäd na studené až ľadové nápoje alebo ľad, veľký hlad, chuť na zmrzlinu
 - úzkosť o zdravie
 - tendencie ku krvácaniu
 - pálivé bolesti
-

HORÚČKA:

- keď nastúpi horúčka, pridá sa veľký smäd na studené
- môže sa objaviť krvácanie z nosa
- podobne ako Bell má horúcu hlavu a studené končatiny
- dieťa vyžaduje prítomnosť mamy, bábätko sa napr. bude chcieť celú noc kojiť (spojenie prítomnosti, smädu a hladu)
- pocity znecitlivenia a mravenčenia na tele

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST:

- výtoky s prímiesou krvi
- pálivé bolesti v dýchacích cestách
- zvýšený smäd

KAŠEĽ, BRONCHITÍDA:

- suché dráždivé kašeľ horšie v noci (ale to nie je nič výnimočné pri kašli)
- citlivo reaguje na zmeny počasia a teploty, kašeľ horší pri prechode z tepla do chladu (Puls opak)
- rozkašeľ sa pri smiechu, rozprávaní
- typické je, že zakašeľ vždy 2x po sebe a rozkašeľ sa vo chvíli, keď sa v jeho prítomnosti niekto rozpráva o kašli (ak to vidíte, je to dôležité vodítko na Phos, odzrkadľuje jeho veľkú súcitnosť)
- kašeľ je bolestivý a môže sa držať za hrudník (Bry)
- kašeľ viac, keď leží na ľavej strane
- môže sa objaviť pocit pálenia na hrudníku, obzvlášť v ľavej časti hrudníka

DD Bryonia: má tiež bolestivý kašeľ a bude sa držať za hrudník, aj výrazný smäd, ALE nie na studené, namiesto toho uprednostňuje izbovú teplotu.

LARYNGITÍDA:

- časté je zachrípnutie, chorý nemôže hovoriť, lebo je to bolestivé
- zhoršenie na studenom vzduchu

ČREVNÉ PROBLÉMY:

- chuť na studené pitie a zvracanie príde po 2-3 min, keď sa voda v žalúdku ohreje
- má chuť na studené nápoje a zároveň zlepšujú bolesti žalúdka

DD Veratrum album: má tiež smäd na studené, ALE zvracia ihneď po vypití.

PULSATILLA

puls.

*Dieťa v stave Pulsatilla pôsobí jemne, zraniteľne a utrápene. Má slzy v očiach, nešťastný pohľad a túži po pozornosti a úteche. Je **plačlivý** a jeho plač v nás bude vyvolávať súcit' (nie hnev ako u Cham). V náručí mamy sa uvoľní a na chvíľu upokojí. Na otázky ohľadom zdravotného stavu môže iba kývať hlavou. V akútnom stave je ich aktivita znížená, ale môžu mať chuť na prechádzku alebo chcú aspoň otvoriť okno. Prehriate a dusné priestory im nerobia dobre. Aj napriek suchosti slizníc nemajú chuť piť alebo pijú menej ako obvykle.*

- KNs:**
- **bez smädu**
 - **plačlivosť, ľútostivosť, chce kontakt**
 - **žlté a nedráždivé výtoky**
 - **čerstvý vzduch zlepšuje**
 - **celé telo je teplé vrátane dlaní a chodidiel**
 - **symptómy, nálada, pocity sú premenlivé**

HORÚČKA:

- celé telo je teplé, horúčosť je najviac pociťovaná na chodidlách, chce odkrývať nohy
- kým nastupuje horúčka, môže pociťovať zimnicu akoby stekala studená voda po chrbte
- červené líčka
- suchá pusa/ pery, ale nemá smäd, môžu byť až popraskané pery
- môže chcieť studené na hlavu

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST

NÁDCHA, ZÁPÁL DUTÍN:

- žlté alebo žltozelené výtoky
- v noci je nos upchatý (lebo teplo) a ráno vysmrkáva husté žlté sople
- na studenom vzduchu sa dýchanie zlepší, a keď sa vráti z chladu do tepla – nos sa znova upchá
- ráno cíti hlienový zápach v nose, ktorý po vysmrkaní vymizne
- výtok z nosa neodiera pokožku

LARYNGITÍDA, KAŠEĽ, BRONCHITÍDA:

- v noci je kašeľ suchý dráždivý a ráno produktívny, vykašliava hlieny
- zhoršenie kašľa v noci, cez deň kašeľ oveľa menej
- kašeľ je zlepšený na čerstvom vzduchu, keď príde zvonku z chladu do miestnosti, začne kašľať
- pomáha vyvýšená poloha hlavy v noci
- môže byť únik moču pri kašli
- dieťa sa tiskne k mame
- nechce piť

DD Phosphorus: tiež potrebuje kontakt a dotyky, ALE má veľký smäd a kašeľ je horší vonku v chlade.

DD Bromium: chce kontakt a nosiť sa pri kašli, ALE zároveň je tam neklud, výrazný symptóm sú zväčšené uzliny na krku a pri horúčke bude mať horúcu hlavu a studené nohy.

DD Cocus cacti: kašeľ je horší rovnako v teple a v noci, ALE je to kašeľ vlhký s obrovskou produkciou hlienu aj v noci a je zlepšený pitím studenej vody.

OČI:

- infekty očí, napr. zápal spojiviek
- oči sú červené, svrbia, hustý nedráždivý žltý výtok
- zlepšuje čerstvý vzduch a studená voda - menej červené a menej svrbia a oplachovanie teplou vodou naopak stav zhoršuje

UŠI:

- bolesť uší a zlepšenie studenými obkladmi alebo teplé stav zhoršujú
 - bolesť horšia v teplej miestnosti
 - plačlivosť, chcú byť pri mame, túlia sa, vidíme ako trpia bolesťou, plač v nás vyvoláva súcit
- DD Chamomilla: veľká bolesť uší, plač je nervózny zlostný a dieťa chce byť nosené a natriasané, na rozdiel od Puls chce teplé na uši a má výrazný smäd.*

ČREVNÉ PROBLÉMY:

- problémy sa môžu objaviť po otrave jedlom/ zjedení mastného jedla
- nevoľnosť v uzavretej miestnosti a potrebuje otvoriť okná
- absencia smädu
- každá stolica v prípade hnačky môže vyzerat' inak, premenlivosť symptómov
- hnačka po prehriati

MOČOVÉ CESTY:

- bolesť a nutkanie je zhoršené v ľahu na chrbte
- bolesť mechúra pri odkladaní potreby alebo v ľahu na chrbte
- bolesť z mechúra vystreľuje do stehien
- chorý sa musí ponáhľať na wc, inak dôjde k úniku moču

KIAHNE:

- dieťa je uplakané, vyžaduje mojkanie a útechu
 - smäd je o poznanie menší ako obvykle
 - ak sa pridá aj horúčka, bude celé telo teplé
 - studená voda môže na chvíľu zmierniť svrbenie
- DD Rhus-tox: dieťa je uzímené a chce byť prikryté, kvôli svrbeniu výrazný neklud a jediné, čo uľaví, je horúci kúpeľ.*

DD Sulphur: najvýraznejším symptómom je svrbenie, ktoré zhoršuje kontakt s vodou.

DD Antimonium crudum: dieťa je podráždené, náladové, neznáša, keď na neho niekto pozerá alebo sa ho dotýka (ale matku väčšinou deti vyžadujú), biely povlak na jazyku, chuť na uhorky šalátové alebo nakladané.

RHUS TOXICODENDRON

rhus-t.

Chorý v stave lieku Rhus-t je fyzicky **nekl'udný a citlivý na chlad**. Kritické sú sychravé dni aj fyzické preťaženie. Pre tento liek je typická svalová **stuhnutosť** a neustála potreba natáhovania svalov a šliach. To sa môže objaviť aj pri chrípke alebo inom akútnom ochorení. Zlepšenie prináša teplo, horúca sprcha či horúce nápoje. Dieťa aj dospelý máva väčšinou veľa energie aj napriek chorobe a zvýšenej teplote. Okrem toho má chorý potrebu neustále sa hýbať, lebo inak sa stuhnutosť výrazne zhoršuje. Rhus-t môže byť indikovaný aj v prípade kiahní, nakoľko sú pre neho typické pľuzgierové vyrážky. Tie sa môžu objaviť aj ako sprievodný symptóm pri chrípke alebo nachladení (napr. herpes na perách).

- KNs:**
- fyzický nekl'ud
 - stuhnutosť
 - uzímenosť a zlepšenie teplom a teplými nápojmi
 - červená špička jazyka
 - problémy môžu vzniknúť po chladnom vlhku a fyzickom preťažení

HORÚČKA:

- fyzický nekl'ud - dieťa aj dospelý je nepokojný, kým vládze, tak sa bude aj napriek horúčke hýbať, lebo ležanie či sedenie zhoršuje bolesti tela a ak už zaľahne, tak mení často polohu, no pritom sa snaží neodkryť
- pocit stuhnutosti vo svaloch, najhorší na začiatku pohybu/ ráno a pokračujúcim pohybom sa stav zlepšuje
- čím vyššia telesná teplota, tým je väčšia stuhnutosť svalov
- silná zimnica, pocit chladu vo vnútri tela, musí byť dobre prikrytý, naobliekaný
- môže sa objaviť herpes na perách s pocitom pálenia, svrbenia, pichania – omývanie horúcou vodou zlepšuje; žihľavka pri horúčke
- jazyk má biely povlak ale špička je červená
- smäd nie je výrazný, no špecifická je chuť na horúce nápoje alebo studené mlieko

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST:

- príde po pobyte v chladnom vlhkom počasí alebo po fyzickom preťažení (alebo kombinácia oboch, napr. po dlhom čase ide na lyže alebo po dlhom odpočinku pracuje celý deň v záhrade)
- pocit chladu, chorý neznáša byť odkrytý
- teplo zlepšuje v akejkoľvek podobe – horúca vaňa, sprcha, horúci čaj

CHRÍPKA:

- často indikovaný pri svalovej chrípke
- bolia svaly, kĺby a najvýraznejší je pocit stuhnutosti
- najhorší je prvý pohyb ráno, keď vstane z postele a zlepšenie pokračujúcim pohybom
- má potrebu natáhnovať si svaly, šľachy, prináša na krátky čas zlepšenie

KAŠEĽ:

- typický je pocit svrbenia na hrudníku za hrudnou kosťou a pitie horúcich nápojov pomáha
- zachrípnutie je horšie ráno, postupne sa rozhorčí, ale dlhé rozprávanie stav opäť zhorší

ANGÍNA:

- bolesti v hrdle zlepši pitie veľmi horúcich nápojov, tak horúce, ako len znesie
- môže mať slinenie v noci a odtlačky zubov na jazyku ako Merc.
- jazyk má biely povlak okrem špičky, tá je výrazne červená

DD Mercurius: Merc chce piť studené a všetky výtoky a pot sú zapáchajúce.

OČI:

- infekcie očí
- oči bolia, svrbia, môže sa objaviť žltý výtok
- zvláštnym a dôležitým symptómom sú malé pl'uzgieriky na viečkach
- zhoršenie po chladnom studenom počasí
- zlepšenie omývaním teplou vodou

KIAHNE:

- dieťa je nekludné
- silné svrbenie, ktoré zlepšuje horúca vaňa/ voda
- homeopatický liek urýchli výsyp a zmierni svrbenie

DD Pulsatilla: dieťa je uplakané, nechce piť, svrbenie môže zmierniť obmývanie studenou vodou.

DD Sulphur: najvýraznejším symptómom je svrbenie, ktoré zhoršuje kontakt s vodou.

DD Antimonium crudum: dieťa je podráždené, náladové, neznáša, keď na neho niekto pozerá alebo sa ho dotýka (ale matku väčšinou deti vyžadujú), biely povlak na jazyku, chuť na uhorky šalátové alebo nakladané

ÚRAZY:

- poúrazové stavy, kde dominuje pocit stuhnutia v kĺboch/ šľachách, napr. vyvrtnutie
- bolesť je najhoršia pri prvom pohybe, ale postupne to „rozchodí“
- teplé aplikácie zmierňujú bolesť

DD Ruta: poúrazové stavy s bolesťou svalov a šliach, ALE u Ruty dominuje pocit slabosti/ ochromenia pri zaťažení postihnutého miesta.

SULPHUR

sulph.

*Sulphur síce nemá ťažisko problémov v ORL oblasti, ale skôr na koži. No vzhľadom na to, že je to veľmi veľký homeopatický liek, ktorý má vo svojom obraze množstvo symptómov, býva indikovaný a s úspechom využívaný aj pri bežných akútnych ochoreniach. Na to, aby sme ho mohli s istotou podať, mali by sme nájsť potvrdzujúce kľúčové symptómy z iných oblastí, ktoré sa pridávajú k akémukoľvek ochoreniu, ako napr.: výrazné **červené pery**, horúce dlane a chodidlá, **zhoršenie teploty**, zapáchajúce **hnisavé** výtoky, objavenie **svrbenia** alebo vyrážky a odpor k umývaniu, lebo voda zhoršuje svrbenie.*

- KNs:**
- **výrazne červené pery**
 - **horúce dlane a chodidlá, ktoré vystrkuje spod periny**
 - **zvýšený smäd na studené nápoje**
 - **odpor k vode a umývaniu, zhoršenie svrbenia vodou**
 - **žlté hnisavé a zapáchajúce výtoky**

HORÚČKA:

- remitentná horúčka, ktorá stúpa večer okolo 20. hod (Calc, Lyc), cez deň klesne ale nie na normál a večer znova stúpa
- horúce dlane a chodidlá a zároveň sa sťažuje na horúčosť hlavy na temene
- červené pery
- smäd na studené nápoje
- potí sa výrazne a pot je zapáchajúci
- môže sa pridať výrazne zapáchajúca stolica

DD Calcarea carbonica: horúčka stúpa večer, výrazné potenie na hlave vo vlasovej časti, ALE chodidlá sú studené.

DD Lycopodium: horúčka stúpa večer, počas akútke je výrazné nadúvanie, celkové zhoršenie ráno a poobede medzi 16. – 20. hod.

OCHORENIA DÝCHACÍCH CIEST:

- smäd na studené nápoje a teplo aj teplé pitie zhoršuje
- horkokrvný a vystrkuje nohy spod periny, teplo cíti aj na hlave
- páľivé bolesti
- nechce sa umývať od začiatku choroby

NÁDCHA:

- v nose cíti hnisavý zápach, pri smrkaní ale aj mimo neho

DD Pulsatilla: cíti zápach v nose ráno, ALE po vyčistení nosa sa vytratí a je bez smädu.

ANGÍNA:

- zápal mandlí s čapmi, hnisavé angíny (Merc, Hepar), výrazne červené hrdlo
- ľavostranný liek, častejšie bude postihnutá ľavá strana alebo bude začínať na ľavej strane
- angíne môže predchádzať nádcha s typicky zapáchajúcim výtokom
- môže sa objaviť vyrážka alebo svrbenie v iných častiach tela
- zapáchajúca stolica odkedy má angínu

DD Lachesis: tiež ľavostranné angíny, ALE k tomu veľká citlivosť na dotyk v oblasti krku.

DD Mercurius-iodatus-ruber: ľavostranná angína plus nejaký kľúčový symptóm Merc.

OČI:

- červené oči väčšinou s výtokom
- výrazné hnisanie, výtok je žltý a môže byť aj zapáchajúci
- svrbenie a pocit zrnka piesku v oku hlavne pod horným viečkom
- môže byť citlivosť na svetlo
- voda akejkol'vek teploty zhorší svrbenie alebo bolesť

DD Pulsatilla.: hnisavé zápaly očí, ALE u detí väčšinou prítomné zmeny v správaní – plačlivosť a potreba kontaktu, studená voda môže stav zlepšiť.

DD Euphrasia: dráždivé slzenie očí, začervenaná a podráždená pokožka okolo očí.

DD Graphites: tiež svetloplachosť, ALE silnejšej intenzity a vonkajšie kútiky očí praskajú, medový výtok z očí.

KIAHNE:

- najsilnejším prejavom je svrbenie
- výrazné zhoršenie svrbenia kontaktom s vodou, teplom postele, dieťa odmieta kúpeľ
- k tomu niektorý z kľúčových symptómov Sulph - červené pery, dieťa odmieta jesť, ale o to viac chce piť, horúčka vystúpi k večeru okolo 18. hod, horúce chodidlá a hlava a pod.

DD Pulsatilla: dieťa je uplakané, chce sa mojskať, výrazne menšia chuť piť, pri horúčke je teplé celé telo.

DD Rhus-tox: dieťa je uzímené a chce byť prikryté, kvôli svrbeniu výrazný neklud a jediné, čo uľaví, je horúci kúpeľ.

DD Antimonium crudum: dieťa je podráždené, náladové, neznáša, keď na neho niekto pozerá alebo sa ho dotýka (ale matku väčšinou deti vyžadujú), biely povlak na jazyku, chuť na uhorky šalátové alebo nakladané.

VERATRUM ALBUM

verat.

Tento liek dokáže byť veľmi nápomocný pri vážnych **črevných virózach**, kde je prítomné zvracanie aj hnačky. Problémy prichádzajú s veľkou **prudkosťou**. Zvracanie aj stolica odchádzajú vo veľkom množstve. Má smäd na studené nápoje, ktoré ale hneď vyvracia. preto môže mať chuť cmúľať kocky ľadu. Pri črevných virózach je zaujímavým symptómom zachovanie chuti na jedlo. Nemusí to znamenať, že bude jesť rovnaké množstvá ako v zdravom stave, ale dieťa môže premýšľať nad tým, čo by si dalo, na čo má chuť. Celý stav sprevádza veľké **vyčerpanie** a uzímenosť.

- KNs:**
- **pocit chladu a studený pot na čele**
 - **prudké hnačky a zvracanie**
 - **smäd na studené nápoje**
 - **zachovaná chuť na jedlo**

ČREVNÉ VIRÓZY:

- hnačka a zvracania počas jedného ochorenia
- **prudké** zvracanie aj stolica, idú von náhle a vo veľkom množstve, vysoké riziko dehydratácie
- veľké vyčerpanie, ktoré môže viesť až ku kolapsovému stavu (náhla slabosť po veľkej strate tekutín, nemusí byť až stav bezvedomia)
- kŕčovití bolesti brucha
- studený pot na čele, studená pokožka na dotyk a cíti zimu aj vo vnútri, v kostiach, akoby v žilách prúdila ľadová voda alebo cíti chlad v bodoch
- zvýšený smäd na studenú vodu, ale po vypití zvracia **hneď**, preto môžu mať chuť cmúľať kocky ľadu, môže byť chuť na soľ
- chuť k jedlu je zachovaná, čo je pri črevnej viróze zvláštne, jedlo im väčšinou neurobí dobre, ale budú to aspoň po troške skúšať alebo premýšľať, čo by si dali
- nevoľnosti horšie pohybom a večer a nasledované prudkým zvracaním vo veľkom množstve
- nadúvanie po ovocí
- tvár je bledá, môže mať namodralé pery

DD Arsenicum album: tiež kombinácia zvracania a hnačiek u črevných viróz a vyčerpanie, ALE slabosť nezodpovedá množstvu zvracania a stolice, všetko odchádza v malých množstvách, má veľkú nevoľnosť už len pri pomyslení na jedlo, chuť na teplé nápoje po dúškoch.

DD Phosphorus: tiež veľký smäd na studené, ALE zvracia po chvíli/ za pár minút od napitia, akonáhle sa voda ohreje v žalúdku.

DD Podophyllum: tiež prudké hnačky s veľkou slabosťou, ALE dominantný je výrazný zápach stolice a v niektorých prípadoch vychádza von konečník po stolici.

DD Camphora: kolaps po silnom zvracaní alebo hnačke, náhla slabosť, studená pokožka na dotyk, ALE vo vnútri je chorému teplo a odkopáva sa.